

REPOWER EU – PRIESKUM VEREJNEJ MIENKY

Záverečná správa

20. 5. 2025

Ciele projektu

Zmapovanie postojov a názorov slovenskej populácie na oblasť REPowerEU a k budovaniu veterných parkov na Slovensku

- Informovanosť a postoje k budovaniu veterných parkov
- Identifikovať zmeny v postojoch v porovnaní s predchádzajúcimi vlnami

Metodológia

Metóda

- Online zber dát prostredníctvom Ipsos panelu Populacia.sk

Vzorka

- 1000 respondentov a respondentiek

Cieľová skupina

- Slovenská populácia 15+ reprezentatívna podľa pohlavia, veku, kraja, VMB a vzdelania (aplikované váženie dát podľa vzdelania)

Report

- Hodnoty v tejto záverečnej správe sú uvedené v percentách
- T2B – dve pozitívne hodnoty škály
- B2B – dve negatívne hodnoty škály

Nástroje

- Štruktúrovaný dotazník v dĺžke 7 minút

Zber dát

- 28. 4. – 2. 5. 2025

ZÁVERY A ODPORÚČANIA

Hlavné zistenia

REPowerEU a veterné parky

- 6 z 10 opýtaných dokázali správne priradiť oblasti reforiem týkajúce sa projektu REPowerEU, Najčastejšie si ho spájajú s bojom proti klimatickým zmenám.
- 78% populácie už počulo o veterných parkoch, čo predstavuje mierny nárast oproti roku 2024. Respondenti/ky sa o veterných parkoch najčastejšie dozvedeli z televízie (45%), viac ako štvrtina (28%) má s nimi osobnú skúsenosť.
- Populácia vníma veterné parky prevažne pozitívne. 7 z 10 sa myšlienka budovania veterných parkov páči a považujú ju za prínosnú pre spoločnosť.
- Oproti roku 2024 sa zvýšil podiel skupiny ľudí, ktorí by súhlasili s výstavbou veterných parkov v mieste ich bydliska (aktuálne 71 %). Tí, ktorí by nesúhlasili ako najväčšiu bariéru vnímajú hluk.
- Výraznejšie sa tiež zvýšil záujem o informácie o veterných parkoch (71 %).
- Najvplyvnejšie faktory, ktoré formujú pozitívne vnímanie veterných parkov, sú rozširovanie energetických zdrojov, posilnenie energetickej nezávislosti krajiny a podpora lokálneho hospodárstva.

Odporúčania

1

Aktívna komunikácie na regionálnej úrovni

Prispôbiť komunikačnú stratégiu regionálnym rozdielom – v regiónoch s nižšou podporou pre veterné parky (napr. Trnavský a Nitriansky kraj) a organizovať informačné podujatia s expertmi a expertkami na danú problematiku a priestorom pre otázky a diskusiu.

2

Zapojenie verejnosti a participácia

Organizovať verejné konzultácie/diskusie pri plánovaní veterných parkov s možnosťou pre miestneho obyvateľstva vyjadriť svoje obavy a navrhnúť riešenia a takisto prezentovať konkrétne spôsoby, ako môžu miestne komunity finančne benefitovať z veterných parkov v ich oblasti.

DETAILNÉ VÝSLEDKY

REPOWER EU

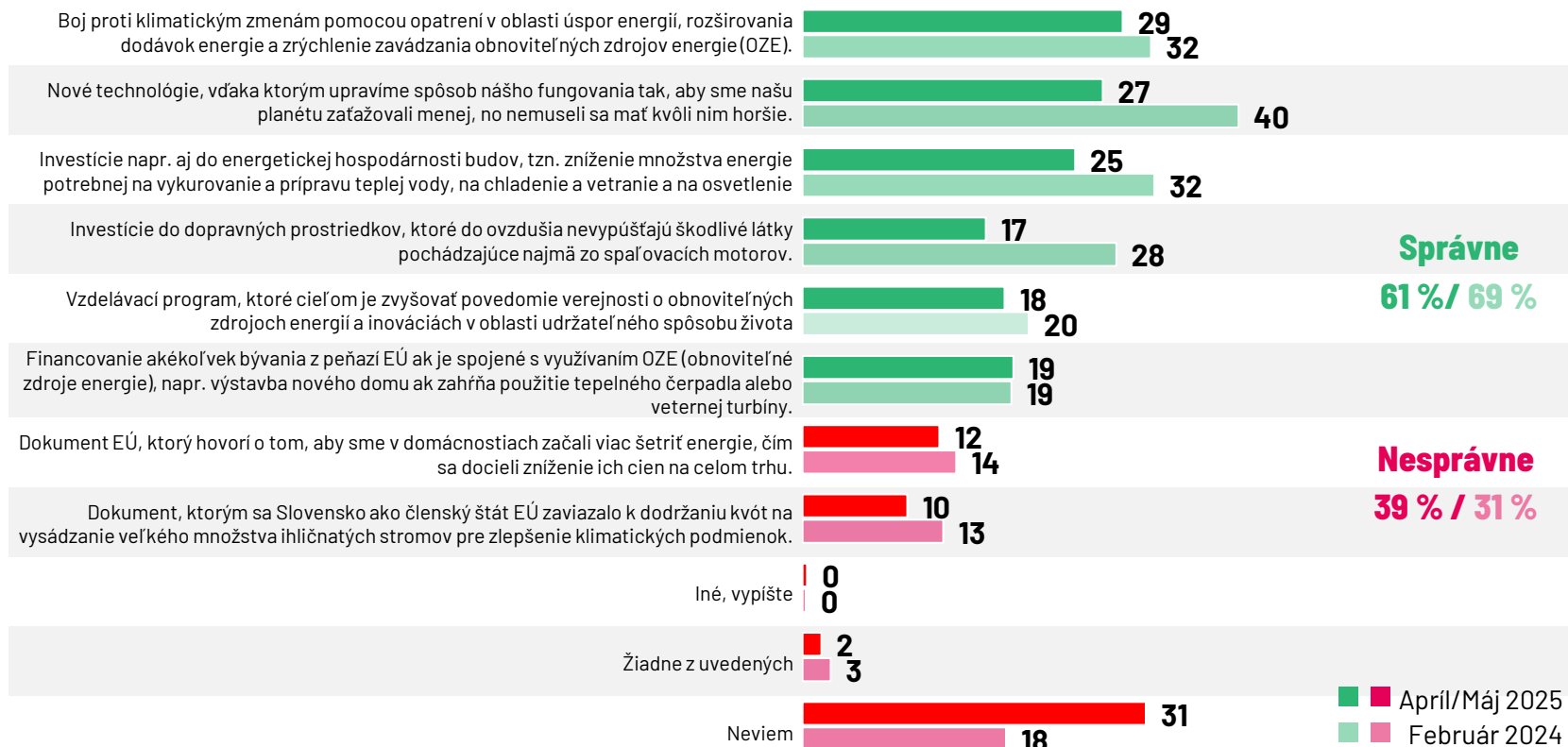
Asociácia reforiem s REPower EU

6 z 10 opýtaných dokázalo správne priradiť oblasti reforiem týkajúce sa projektu REPowerEU.

Populácia si najčastejšie projekt asociovala s bojom proti klimatickým zmenám.

Na druhej strane, približne tretina opýtaných (31 %) nevedela daný projekt priradiť k žiadnej z uvedených oblastí. Oproti roku 2024 ide o takmer dvojnásobný nárast, čo spôsobilo pokles asociácií takmer vo všetkých uvedených oblastiach.

Z hľadiska socio-demografických charakteristík neboli zaznamenané žiadne významné rozdiely.

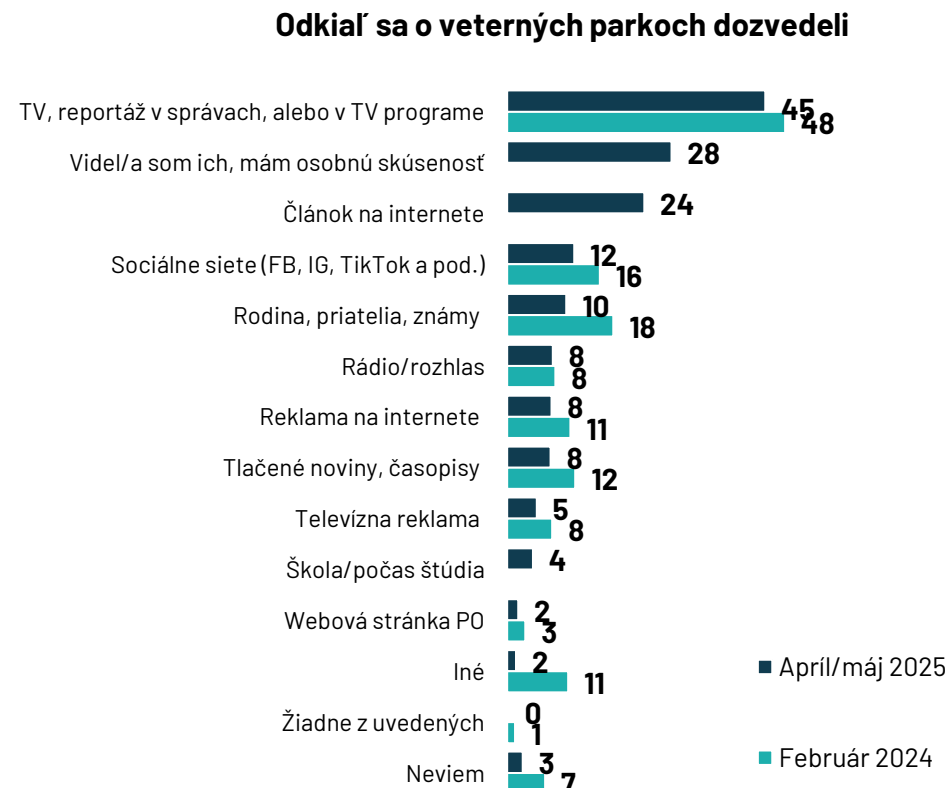
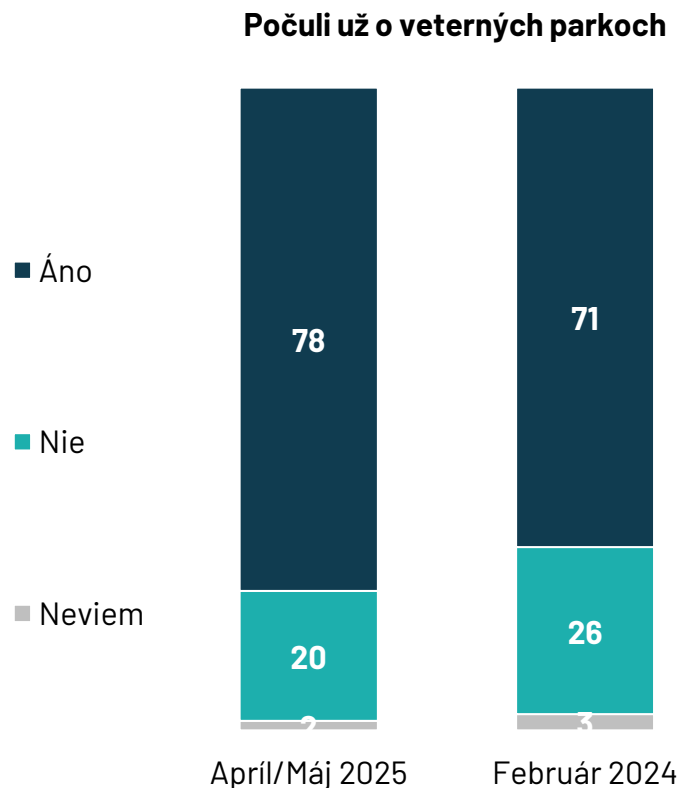

Otázka: P05. Jednou z oblastí, na ktoré sa zameriava Plán obnovy je oblasť REPowerEU. Označte prosím všetky možnosti, s ktorými je podľa Vášho názoru oblasť REPowerEU spojená. Vzorka: n= 1000 (2025) / 1020 (2024) / 1032 (2022)

Veterné parky: znalosť a zdroje informácií

V porovnaní s rokom 2024 sa mierne zvýšila informovanosť o veterných parkoch, aktuálne ide o 78 % populácie. Ľudia so základným vzdelaním a vo veku 35 až 44 rokov sa stretávali s VP menej často. U ľudí nad 65 rokov je to naopak.

Slovensky a Slováci sa o VP najčastejšie dozvedeli z televízie (častejšie u ľudí nad 65 rokov). Približne 3 z 10 majú osobnú skúsenosť (častejšie u ľudí vo veku 18-24 rokov, z BA kraja a VŠ vzdelaním). Štvrtina (24 %) videla článok na internete (častejšie ide o mužov).

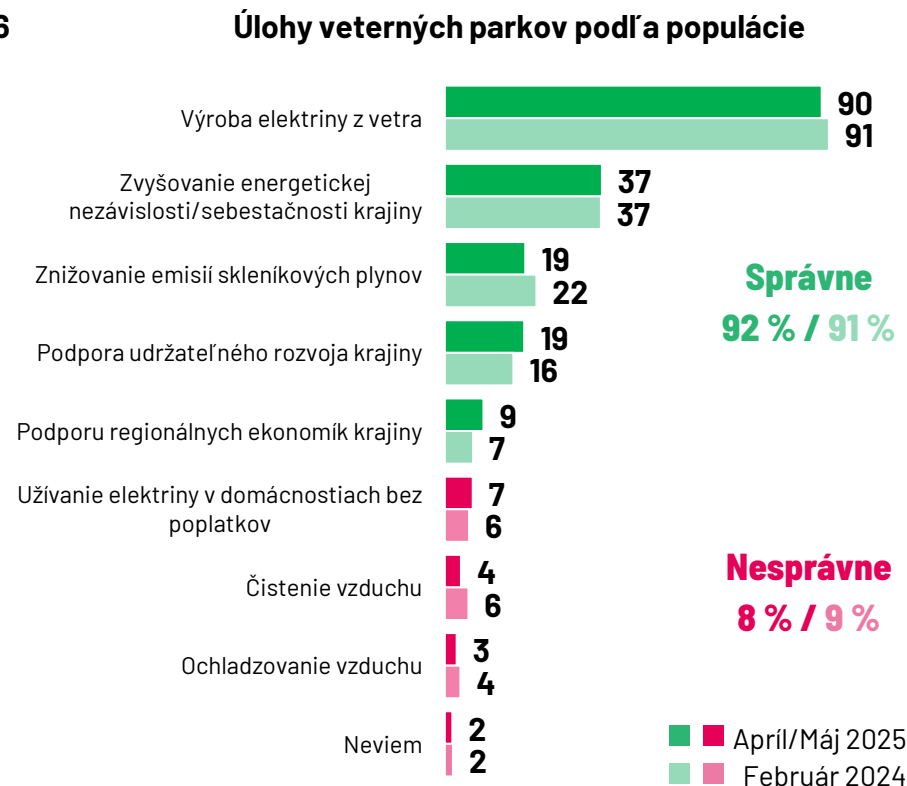
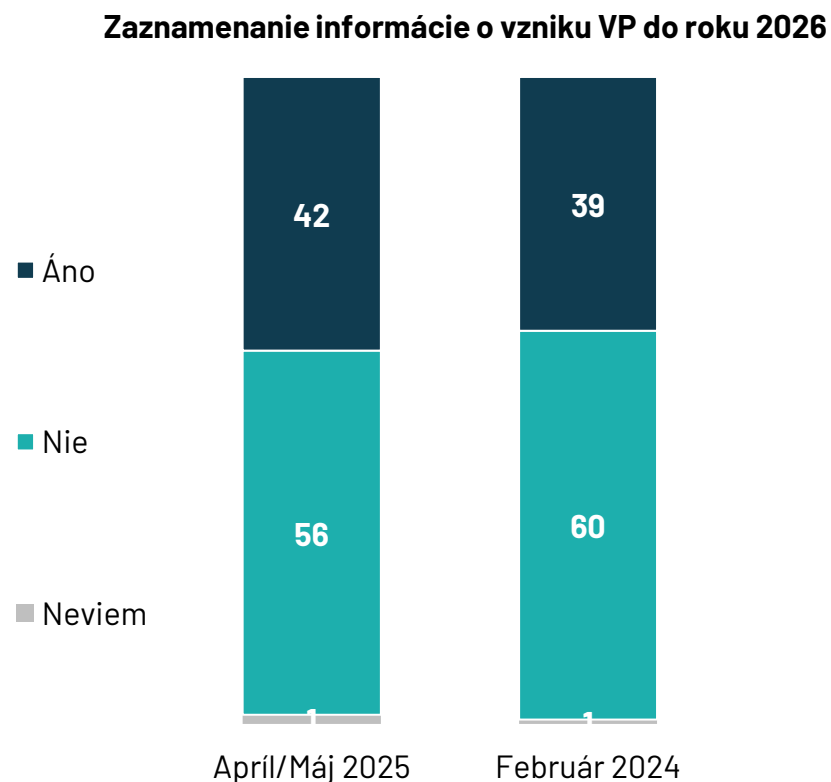
Otázka: Q1. Počuli ste už niekedy o tzv. veterných parkoch (elektrárňach)? Q1a. Odkiaľ ste sa o veterných parkoch dozvedeli? Vzorka: n=1000 (2025) / 1020 (2024), n=783 (2025) / 729 (2024)

Veterné parky: znalosť a úlohy VP

Podiel populácie, ktorá zaznamenala informáciu o budovaní veterných parkov v roku 2025 mierne vzrástol. Častejšie ide o ľudí nad 65 rokov a zo západného Slovenska (nitriansky trnavský kraj).

Prevažná väčšina, až 92 %, takisto dokázala správne uviesť, aké sú úlohy veterných parkov.

V obidvoch zobrazených oblastiach pozorujeme stabilné výsledky bez výraznejších zmien medzi vlnami.

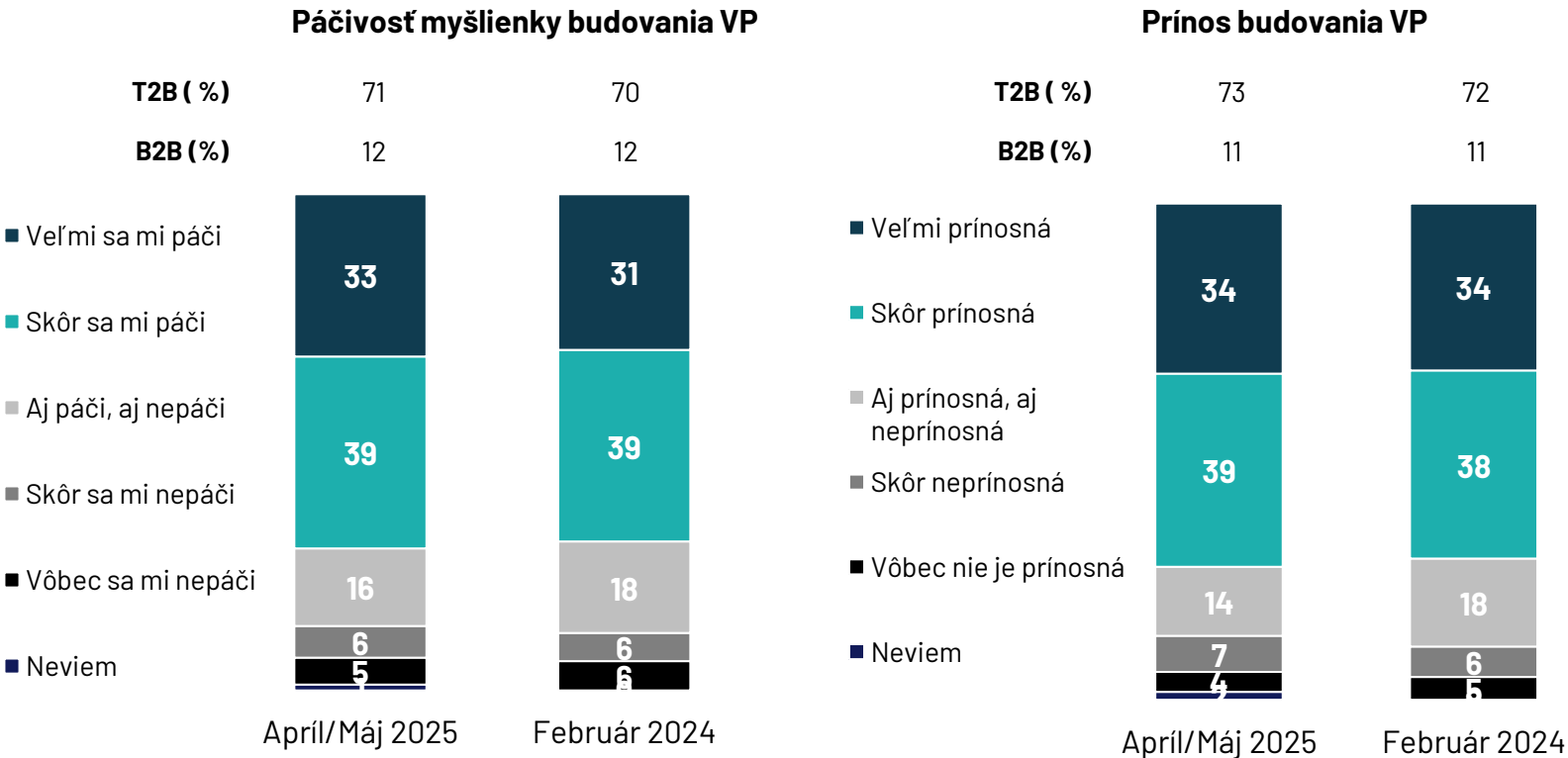
Otázka: Q2. Zaznamenali ste informáciu, že do roku 2026 má na Slovensku vzniknúť niekoľko veterných parkov (elektrární)? Aké sú podľa Vášho názoru úlohy veterných parkov (elektrární). Q3. Na čo slúžia? Vzorka: n=783 (2025) / 729 (2024)

Hodnotenie veterných parkov

Budovanie veterných parkov je medzi slovenskou populáciou prijímané prevažne pozitívne, 70 % sa táto myšlienka páči. V porovnaní s rokom 2024 ide o stabilný výsledok.

Rovnako stabilný postoj bez výraznej zmeny bol zaznamenaný aj pri hodnotení prínosu VP, 73 % považuje budovanie VP za prínosné pre spoločnosť.

Z hľadiska páčivosti, ale aj prínosu sú veterné parky vnímané pozitívnejšie medzi mladšou generáciou vo veku 18 až 24 rokov.

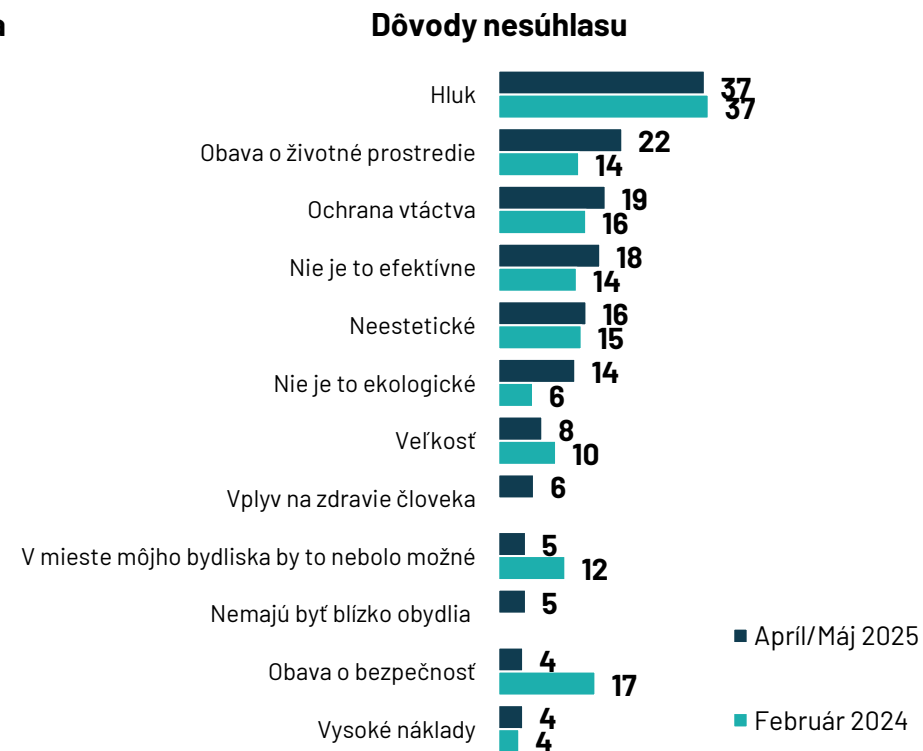
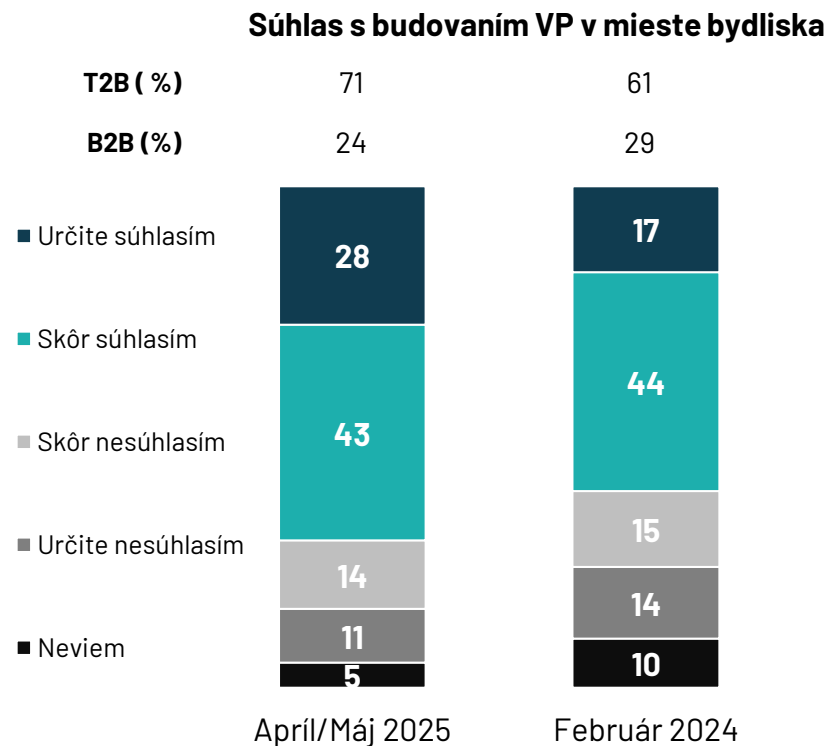
Otázka Q4. Do akej miery sa Vám myšlienka budovania veterných parkov páči, alebo nepáči? Q5. Do akej miery považujete myšlienku budovania veterných parkov za prínosnú pre spoločnosť? Vzorka: n=1000 (2025) / 1020 (2024). Poznámka: v roku 2025 bola v oboch otázkach pridaná možnosť „Neviem“

Budovanie veterných parkov v mieste bydliska

Takmer tri štvrtiny (71 %) slovenskej populácie by súhlasili s budovaním VP v mieste ich bydliska. Oproti minulej vlne súhlas vzrástol o 10 %. Vyššiu mieru nesúhlasu vyjadrili ľudia v trnavskom kraji.

Ako najčastejšie dôvody uvádzali hluk, obavu o životné prostredie a vtáctvo. V porovnaní s rokom 2024 však poklesol podiel tých, ktorí vyjadrili nesúhlas z dôvodu obavy o svoju bezpečnosť.

Otázka: Q8. Do akej miery by ste súhlasili s vybudovaním veterného parku vo vašej obci/meste, alebo v blízkosti Vášho bydliska? Q8a. Uviedli ste, že by ste nesúhlasili s vybudovaním veterných parkov vo Vašej obci/meste, alebo v blízkosti Vášho bydliska?
Vzorka: n= 1000 (2025) / 1020 (2024), n= 205 (2025) / 244 (2024)

Dôvody nesúhlasu: otvorené odpovede

Nepotrebujem ich v mojom okolí, špatí to prírodu, nikto nepovedal ako sa likvidujú už opotrebované vrtule, a videl som aj videá ako pekne tie vrtule horia. Nikto nehovorí ako sa to bude ekologicky likvidovať, tiež som videl videá ako sa to buldozérmi zahrabáva do zeme. Aj plastové výrobky sa zo začiatku propagovali ako perfektný výrobok a teraz je plastami zasvinená celá planéta a je z toho veľký problém.

Podľa poznatkov od známych z Rakúska majú tieto veterné turbíny aj negatíva o ktorých sa nehovorí. Predovšetkým vznikajúce turbulencie na zdravie ľudí. Čiže súhlasím s nimi, nie však v blízkosti obydí všeobecne.

Do obce 100m veža s vrtuľou nepatri. Niekde mimo ďalej od obydí nemám problém.

Škodlivé vplyvy pre obyvateľstvo a vtáctvo v okolí, z vrtúl sa uvoľňujú čiastočky kovov do okolia, sú nerentabilné, nákladná údržba, po dobe životnosti sú tieto ekologickou záťažou na životné prostredie.

Otrasná stavba, zníženie kvality bývania, nepríjemný pocit, keď takýto park niekde vidím.

Neviem nič o následnej likvidácii veterných parkov, keď skončí ich životnosť (Ako sa likvidujú použité vrtule?). Neviem nič o dopade takého parku na prírodu – zvieratá, rastliny a podnebie.

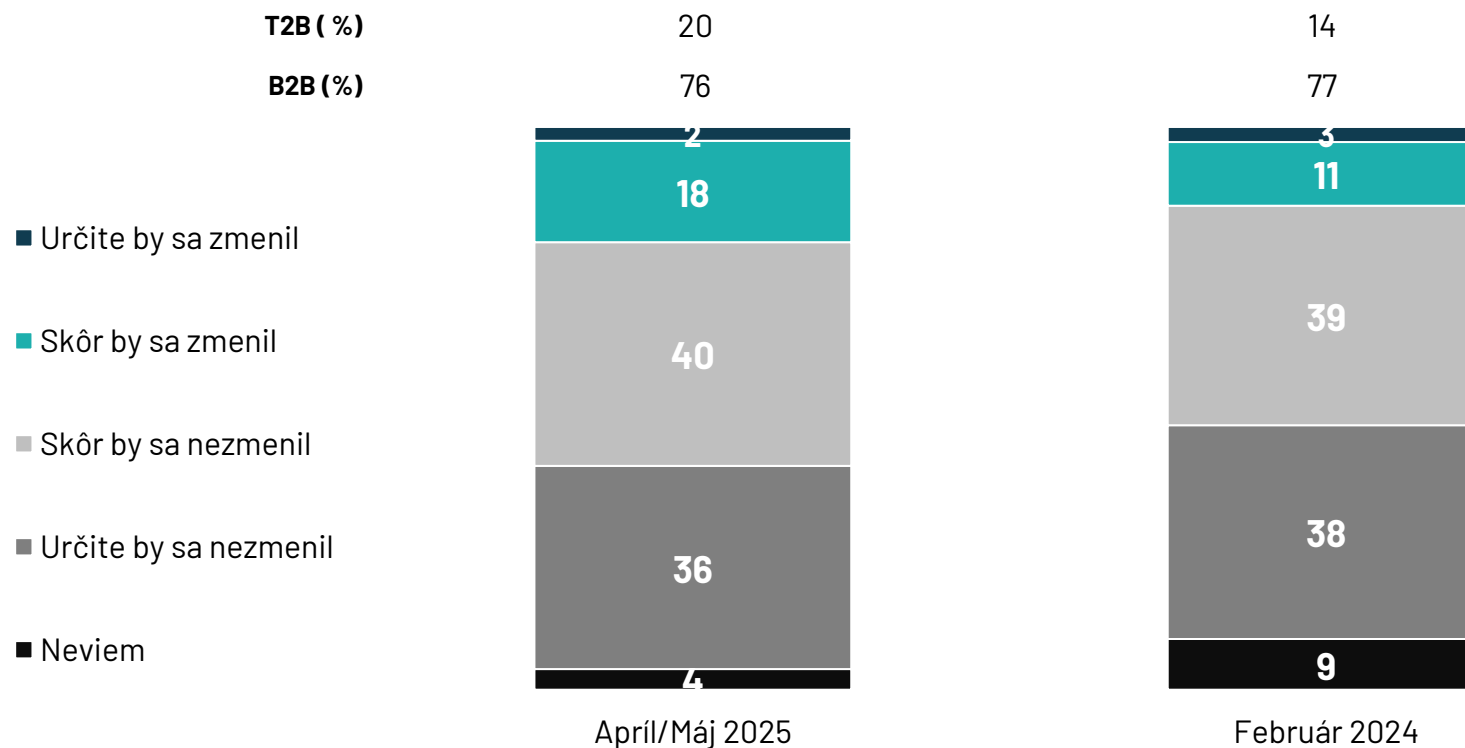
Pretože by sa tým zničil zase kus úrodnej pôdy a tým znížila sebestačnosť. Som za veterné parky ale aby neboli na úkor iného odvetvia.

Otázka: Q8a. Uviedli ste, že by ste nesúhlasili s vybudovaním veterných parkov vo Vašej obci/meste, alebo v blízkosti Vášho bydliska? Vzorka: n=205

Zmena názoru na budovanie veterných parkov

Väčšina opýtaných by však názor na budovanie VP v mieste ich bydliska nezmenila ani v prípade finančnej odmeny pre obec. Podiel tejto skupiny ostáva stabilný (častejšie ide o ľudí v nitrianskom kraji).

Napriek tomu oproti roku 2024 vzrástol podiel tých, ktorých by finančná odmena presvedčila. Nárast je spôsobený najmä presunom časti populácie zo skupiny „neviem“.

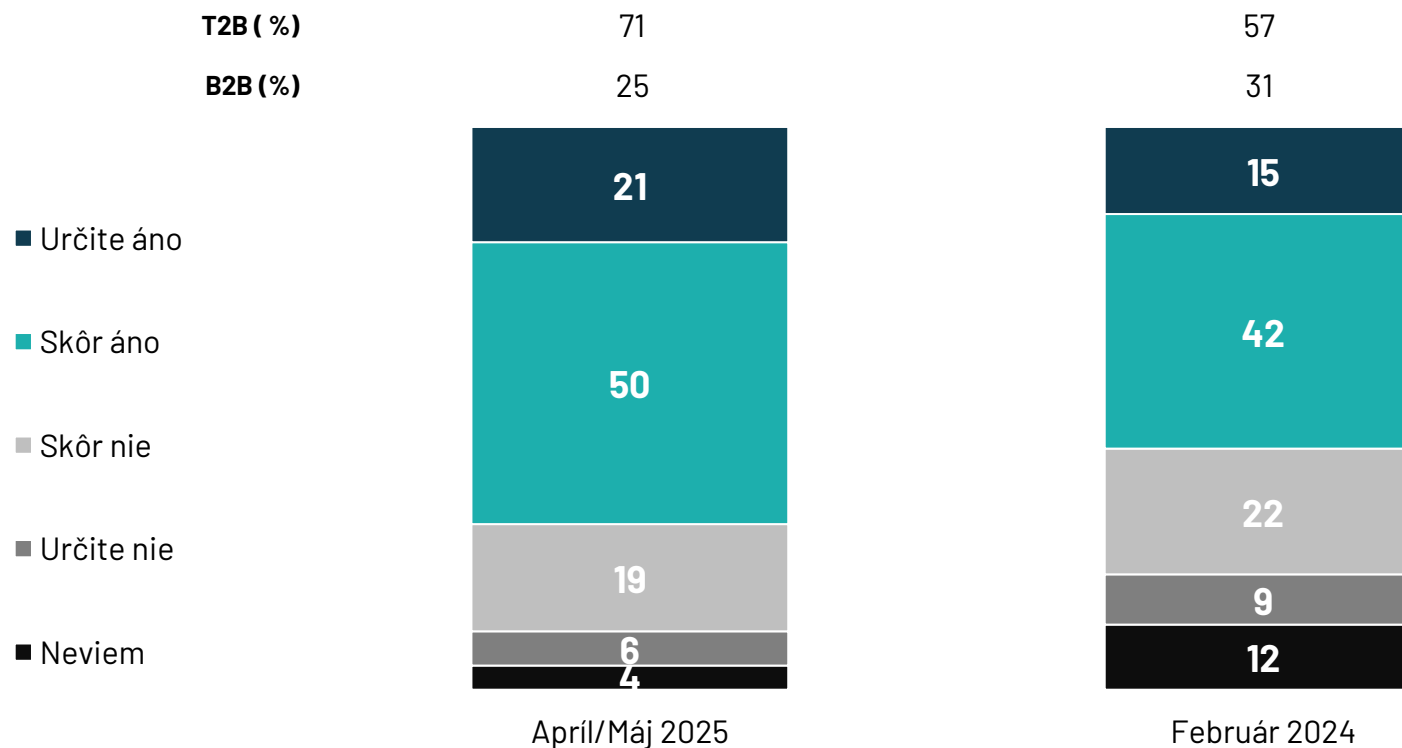
Otázka: Q9. Do akej miery by sa zmenil Váš názor na vybudovanie veterných parkov v blízkosti Vášho bydliska, pokiaľ by táto výstavba priniesla pravidelnú finančnú odmenu pre rozpočet Vašej obce/mesta? Vzorka: n= 235 (2025) / 300 (2024)

Záujem o informácie o veterných parkoch

Oproti roku 2024 v aktuálnej vlne téma veterných parkov zaujala výrazne vyšší podiel populácie, až 71 % (vs. 57 % v 2024), ktorí deklarovali, že by sa o tejto téme chceli dozvedieť viac informácií.

Častejšie ide o mladých ľudí vo veku 25 až 34 rokov a v prešovskom kraji.

Naopak, nižšiu mieru záujmu prejavovali ľudia v trnavskom kraji.

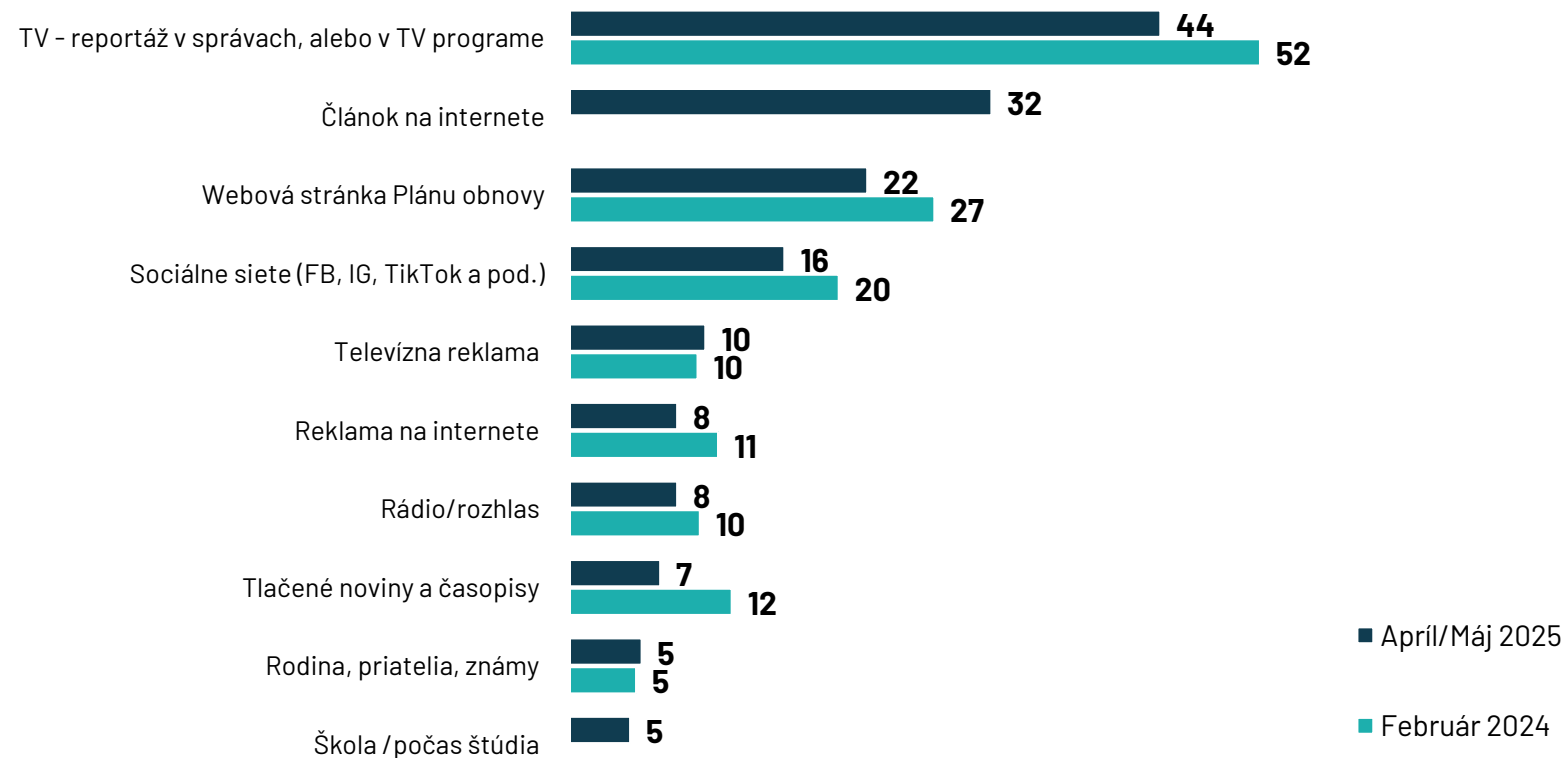
Otázka: Q11. Do akej miery Vás téma veterných parkov zaujala, radi by ste o tejto téme dozvedeli viac informácií? Vzorka: n= 1000 (2025) / 1020 (2024)

Kanály získavania informácií o veterných parkoch

Aj v aktuálnej vlne by najviac ľudí, 44 %, preferovalo, ak by sa to VP dozvedeli z televíznej reportáže. Tretina opýtaných by si rada prečítala článok na internete.

Televízna reportáž a v menšej miere aj rozhlas sú najviac preferované medzi staršími ľuďmi nad 65 rokov. Naopak, mladí ľudia vo veku 18 až 34 rokov by najviac uvítali sociálne siete, prípadne školu, ktorá bola častejšie označovaná vekovou kategóriou 18-24 rokov.

Viacere oblasti zaznamenali pokles, ktorý je spôsobený pridaním nových možností v otázke.

Otázka: Q12a. Odkiaľ by ste sa o danej téme chceli dozvedieť viac informácií, aký kanál by ste preferovali? Označte maximálne dve odpovede. Vzorka: n= 706 (2025) / 583 (2024)
Možnosť „článok na internete“ a „škola/počas štúdia“ boli pridané v tejto vlne prieskumu.

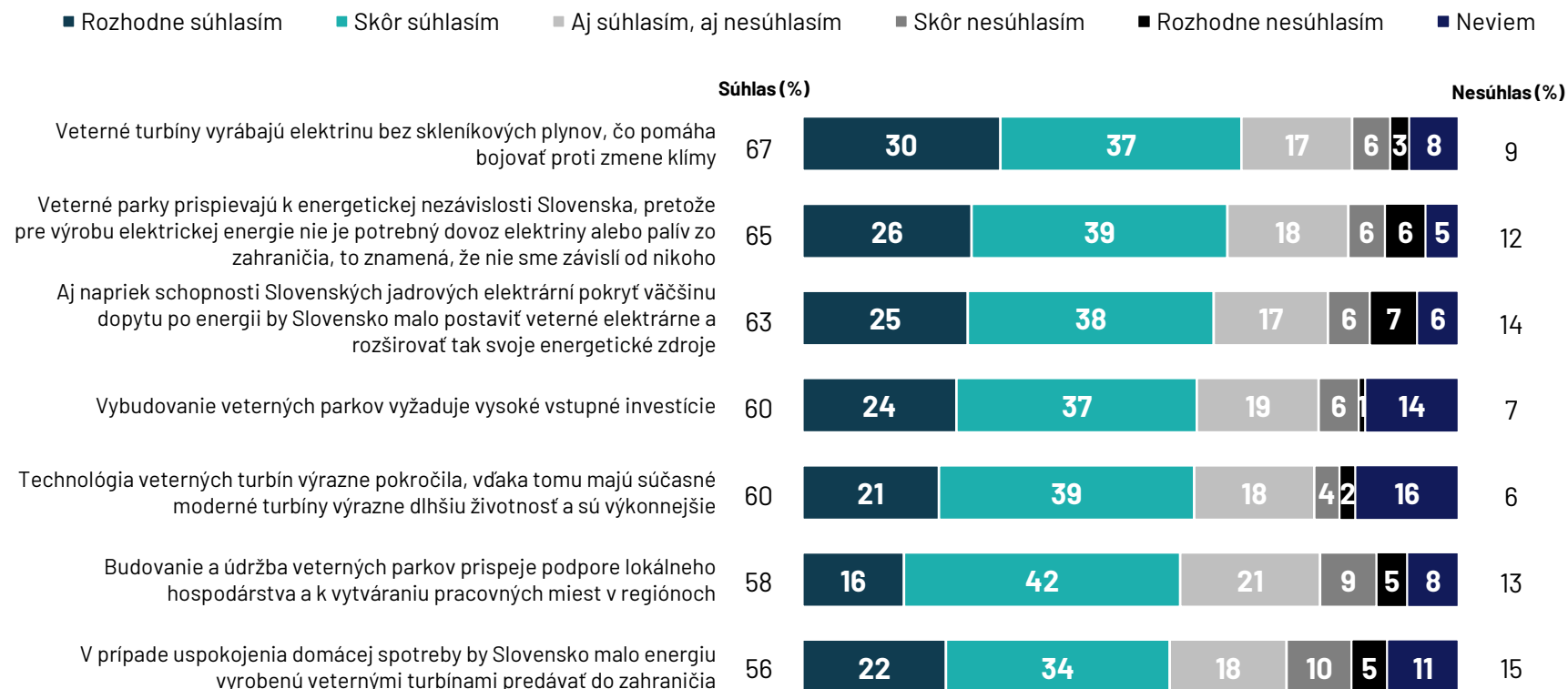
Súhlas s výrokmí o veterných parkoch 1/2

63 % si myslí, že Slovensko by aj napriek schopnosti pokryť väčšinu dopytu po energii malo investovať do výstavby veterných elektrární a diverzifikovať tak svoje energetické zdroje.

Medzi 6 z 10 opýtaných však prevláda názor, že vybudovanie VP vyžaduje veľké vstupné investície.

Viac ako polovica, 56 %, súhlasí, že Slovensko by malo nadbytočnú energiu vyrobenú vo VP predávať do zahraničia.

Vo všeobecnosti sú názory populácie na veterné parky prevažne pozitívne.

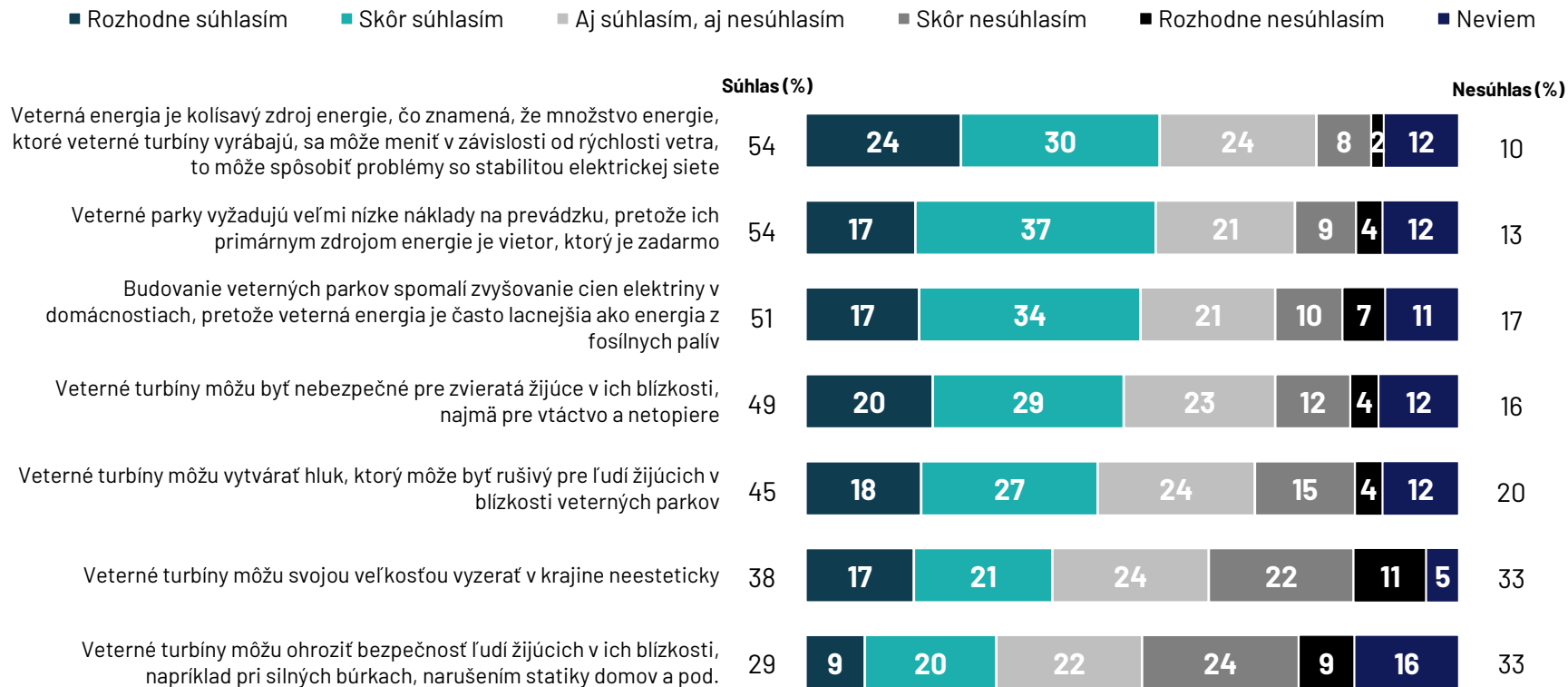
Otázka Q14. Do akej miery súhlasíte, alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami? Vzorka: 1000

Súhlas s výrokmí o veterných parkoch 2/2

Na druhej strane, viac ako polovica, 54 %, súhlasí, že veterná energia je kolísavý zdroj energie, ktorý môže spôsobiť problémy so stabilitou energie.

Necelá polovica si tiež myslí, že veterné turbíny môžu byť nebezpečné pre vtáctvo žijúce v okolí a že môžu vytvárať rušivý hluk.

3 z 10 opýtaných takisto veria, že veterné turbíny môžu ohroziť bezpečnosť ľudí žijúcich v ich blízkosti.

Otázka Q14. Do akej miery súhlasíte, alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami? Vzorka: 1000

Súhlas s výrokmí o veterných parkoch: porovnanie

Takmer vo všetkých sledovaných oblastiach je možné pozorovať pokles súhlasu.

Najvýraznejší pokles sa prejavil v prípade vysokých vstupných investícií, ktoré veterné parky vyžadujú a pri hodnotení stability energie, ktoré veterné parky vyrábajú.

Postoj k podpore lokálneho hospodárstva v súvislosti s výstavbou veterných parkov ostal identický.

Otázka: Q14. Do akej miery súhlasíte, alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami? Vzorka: n= 1000 (2025) / 1020 (2024). Poznámka: Zobrazené T2B. Atribúty Q14_13 a Q14_14 boli pridané v roku 2025, nie sú zahrnuté v porovnaní

Metodológia – Driver analýza

Driver analýza je **štatistický prístup, ktorý pomáha odhaliť vzťahy** medzi premennými. Umožňuje identifikovať aspekty, **na ktoré by sa značka mala zamerať, aby zvýšila pozitívne vnímanie danej oblasti** a budovala **pozitívnejší vzťah k tejto oblasti** u širokej verejnosti, či medzi zákazníkmi / zákazníkmi a pod.

Pre výpočet používame ako závislé premenné vnímanie veterných parkov z hľadiska páčivosti a prínosu pre spoločnosť. Ich hodnoty sú prepočítané na základe toho, ako ľudia tieto oblasti hodnotia v rôznych aspektoch.

Čím väčší je rozdiel vo vnímaní danej oblasti (značky) pri danom aspekte (atribúte) medzi ľuďmi, ktorí udelili vysoké hodnotenie, a tými, ktorí jej prisudzujú nízke hodnotenie, tým dôležitejší je tento aspekt pre budovanie vnímania v danej oblasti.

Driver analýza **pomáha prioritizovať merané aspekty podľa ich vplyvu na závislú premennú** (postoj k skúmanej oblasti)

Identifikuje atribúty s najvyššou a najnižšou dôležitosťou.

Analýza driverov: dôležitosť atribútov z hľadiska páčivosti

Skutočnosť, že by Slovensko malo rozširovať svoje energetické zdroje, energetická nezávislosť, či rozvoj lokálneho hospodárstva patria medzi kľúčové atribúty, ktoré vo všeobecnosti najviac ovplyvňujú vnímanie veterných parkov z hľadiska ich páčivosti. Na druhej strane, vysoké vstupné investície populácia nevníma ako významnú bariéru.

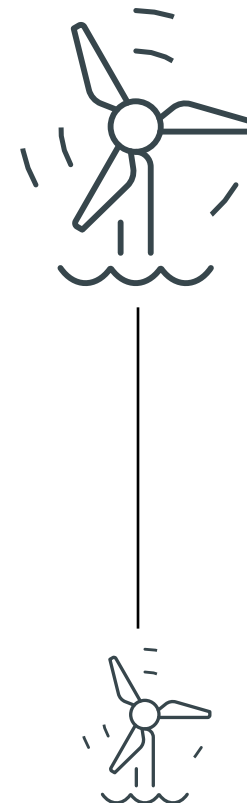
Aj napriek schopnosti Slovenských jadrových elektrární pokryť väčšinu dopytu po energii by Slovensko malo postaviť veterné elektrárne a rozširovať tak svoje energetické zdroje	100
VP prispievajú k energetickej nezávislosti Slovenska, pretože pre výrobu elektrickej energie nie je potrebný dovoz elektriny alebo palív zo zahraničia, to znamená, že nie sme závislí od nikoho	81
Budovanie a údržba VP prispeje podpore lokálneho hospodárstva a k vytváraniu pracovných miest v regiónoch	71
Technológia veterných turbín výrazne pokročila, vďaka tomu majú súčasné moderné turbíny výrazne dlhšiu životnosť a sú výkonnejšie	67
Budovanie VP spomalí zvyšovanie cien elektriny v domácnostiach, pretože veterná energia je často lacnejšia ako energia z fosílnych palív	62
Veterné turbíny môžu svojou veľkosťou vyzeráť v krajine neesteticky	59
Veterné turbíny vyrábajú elektrinu bez skleníkových plynov, čo pomáha bojovať proti zmene klímy	58
VP vyžadujú veľmi nízke náklady na prevádzku, pretože ich primárnym zdrojom energie je vietor, ktorý je zadarmo	55
Veterné turbíny môžu byť nebezpečné pre zvieratá žijúce v ich blízkosti, najmä pre vtáctvo a netopiere	52
Veterné turbíny môžu vytvárať hluk, ktorý môže byť rušivý pre ľudí žijúcich v blízkosti veterných parkov	34
Veterné turbíny môžu ohroziť bezpečnosť ľudí žijúcich v ich blízkosti, napríklad pri silných búrkach, narušením statiky domov a pod.	32
V prípade uspokojenia domácej spotreby by Slovensko malo energiu vyrobenú veternými turbínami predávať do zahraničia	27
Veterná energia je kolísavý zdroj energie, čo znamená, že množstvo energie, ktoré veterné turbíny vyrábajú, sa môže meniť v závislosti od rýchlosti vetra, to môže spôsobiť problémy so stabilitou elektrickej siete	18
Vybudovanie VP vyžaduje vysoké vstupné investície	2

Otázka: Q14. Do akej miery súhlasíte, alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami? Q4. Do akej miery sa Vám myšlienka budovania veterných parkov páči, alebo nepáči? Vzorka: 626

Analýza driverov: dôležitosť atribútov z hľadiska prínosu pre spoločnosť

V prípade prínosu pre spoločnosť je situácia takmer identická. Vnímanie tejto oblasti rovnako ako v prípade páčivosti veterných parkov najviac ovplyvňujú oblasti ako rozširovanie energetických zdrojov, energetická nezávislosť a rozvoj lokálneho hospodárstva. Vysoké výstupné investície rovnako nemajú výrazný vplyv na vnímanie prínosu veterných parkov.

Aj napriek schopnosti Slovenských jadrových elektrární pokryť väčšinu dopytu po energii by Slovensko malo postaviť veterné elektrárne a rozširovať tak svoje energetické zdroje	100
VP prispievajú k energetickej nezávislosti Slovenska, pretože pre výrobu elektrickej energie nie je potrebný dovoz elektriny alebo palív zo zahraničia, to znamená, že nie sme závislí od nikoho	86
Budovanie a údržba VP prispeje podpore lokálneho hospodárstva a k vytváraniu pracovných miest v regiónoch	73
Technológia veterných turbín výrazne pokročila, vďaka tomu majú súčasné moderné turbíny výrazne dlhšiu životnosť a sú výkonnejšie	64
Budovanie VP spomalí zvyšovanie cien elektriny v domácnostiach, pretože veterná energia je často lacnejšia ako energia z fosílnych palív	58
Veterné turbíny vyrábajú elektrinu bez skleníkových plynov, čo pomáha bojovať proti zmene klímy	57
VP vyžadujú veľmi nízke náklady na prevádzku, pretože ich primárnym zdrojom energie je vietor, ktorý je zadarmo	56
Veterné turbíny môžu svojou veľkosťou vyzeráť v krajine neesteticky	52
Veterné turbíny môžu byť nebezpečné pre zvieratá žijúce v ich blízkosti, najmä pre vtáctvo a netopiere	47
Veterné turbíny môžu vytvárať hluk, ktorý môže byť rušivý pre ľudí žijúcich v blízkosti veterných parkov	33
Veterné turbíny môžu ohroziť bezpečnosť ľudí žijúcich v ich blízkosti, napr. pri silných búrkach, narušením statiky domov a pod.	32
V prípade uspokojenia domácej spotreby by Slovensko malo energiu vyrobenú veternými turbínami predávať do zahraničia	28
Veterná energia je kolísavý zdroj energie, čo znamená, že množstvo energie, ktoré veterné turbíny vyrábajú, sa môže meniť v závislosti od rýchlosti vetra, to môže spôsobiť problémy so stabilitou elektrickej siete	20
Vybudovanie VP vyžaduje vysoké vstupné investície	2

Otázka: Q14. Do akej miery súhlasíte, alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi tvrdeniami? Q5. Do akej miery považujete myšlienku budovania veterných parkov za prínosnú pre spoločnosť? Vzorka:626

ĎAKUJEME